„ЗАСТАВА“ излази редовно: средом, петком, недељом, на целом табаку, а уторницом на по табака.

ЦЕНА ЈЕ ОВА
за Аустро-Угарску:
на целу годину . . . . . 14 ф. — н.
на по године . . . . . 7 ф. — н.
на четврт године . . . . . 3 ф. 50 н.
на 1 месец . . . . . 1 ф. 20 н.
За Србију (у сребру)
на годину 35 дин. на пола године $17\frac{1}{2}$ дин.
на четврт године 9 динара.

ЗАСТАВА.

ОГЛАСИ рачунају се по 6 новч. од сваке врсте оваких ситних слова, за жиг плаћа се по 30 новч. сваки пут.

ДОПИСИ шаљу се уредништву, а претплата и огласи администрацији „ЗАСТАВЕ“ у Нови Сад.
РУКОПИСИ не враћају се натраг.

Поједини бројеви стају 10 новч.

БРОЈ 101. У Новом Саду у уторак 29. јуна (11. јула) 1882. ГОДИНА XVII.

ПОЗИВ НА ПРЕТПЛАТУ.

Почетком идућег месеца јула почиње нова претплата за оне поштоване претплатнике наше, којима крајем овог месеца претплата истиче. Учтиво им ово за рана напомињемо, да изволе настојати да понове претплату.

Лист без готове претплате не може се никоме слати, па за то умољавамо поштоване претплатнике, да претплату за времена, и то најбоље путем поштанских упутница, послати изволе, како би се лист без прекидања отправљати могао. Наруџбине без новаца не могу се уважити.

Претплата, огласи, као и наплате за то, нека се изволе упутити на администрацију „Заставе“, а само дописи и остало, што се односи на уређење листа, нека се изволи слати уредништву „Заставе“.

Умољавамо пријатеље листа, да не пожале труда, те да поштоване сународнике, који би листа држати могли, побуђују на претплату листа.

„Застава“ излази четир пута преко недеље.

Претплата стаје за Аустро-угарску монархију, српске државе и покрајине:
На целу годину 14 ф. — или 35 дин.
На по године 7 „ „ $17\frac{1}{2}$ „
На четврт године 3 ф. 50 или 9 дин.
На месец дана 1 „ 20 „ 3 „

За остале земље и то: за Немачку годишње 18 ф., за Швајцарску, Романију, Русију, Италију и Бугарску 20 ф., а за Француску и Америку 24 ф., или сразмерно на четврт године.

У Новом Саду 15. (27.) јуна 1882.

Власништво и уредништво „Заставе.“

† СКОБЕЉЕВ.

Из Москве стиже вест, која ће својим значајем учинити голем, тужан утисак на све Словене. Славни ђенерао, челенка руске војске, дика рускога народа, Михајило Димитријевић Скобељев, умрио напрасно од капље у Москви у петак 25. јуна. Којег Словенина и пријатеља словенског да не прострели већом тугом та кобна вест! Ко да не уочи величину губитка тог! Неумитна смрт уграби у најлепшем добу мужа, који је истина већ велика починио дела, дела, са којих је славан и чувен у свем свету био, али мужа, који је још пунонадан био, мужа, који би идеји, за коју је живео и делао, идеји словенске слободе, прокрчио пута својом орјашком мишицом и јуначким срцем. У зао час дакле стиже москавска злогласница. Још се разлежу одјеци од мушких речи, што их је Михајило Скобељев — ками нама, сада већ покојни — зимус изустио, и то му је последњи опроштај. Из Москве јављају, да је онде све од жалости за покојником скрушено. Али није сама матка Москва, која се увила у прнину. Сто милијуна словенских срдаца плачу, тисуће словенских пера наричу за Скобељевим Силним. И ми ево пролисмо сузу, и дајући покојнику у први мах овим спомен, кличемо: Слава ти, Скобељеве! Ти ћеш и мртав живети! Слава ти!

ТЕЛЕГРАМ „ЗАСТАВИ.“

Ковачица, 27. јуна. Јутрос испустио родољубиву душу своју чика Тоша Максимовић.

† ЧИКА ТОША.

Све то рећи бивају они људи, којих је живот низ неуморног рада за род свој, који се у раду за Српство никад уморили, који од правца што га струја народног живота даваше, никад одступили нису. Такав родољуб, такав Србин, такав челичан карактер беше, скроман сеоски трговац у Уздину, познати Чика Тоша Максимовић, који је као што нам брзојав казује јуче (27. јуна) „своју родољубиву душу испустио.“ Банатска крајина тужно ће за њиме заплакати, сваки Србин који га је познавао, који га је видио у његовој неописаној ревности за народну ствар — тужно ће за њиме уздануги, а његови присни пријатељи дуго се неће моћи научити на мисао, да чика Тоше међу њима више нема.

Била би особита студија који би хтео у подробностима описати живот тога честитог Србина. Не због велики дела, која скроман сеоски трговац није ни могао бити у положају да изведе, него баш због свога скромног али у сваком обзиру родољубивог живота, чика Тошин живот могао би служити образцем за наш средњи сталеж, како се може, и како ваља Српство љубити.

Мало имамо података о животу чика Тошином, јер све што је радио, радио је у својој скромности, неочекујући ни хвале, ни признања, радио је као оно војник по својој војничкој дужности.

Чика Тоша живио је још у оно доба бурног живота српског када се Србин оружја латио. Чика Тоша учествовао је у српском устанку од г. 1848. Био је у млогим биткама у Банату и у Бачкој. Живо је знао описати поједине епизоде тога његовог живота. Када си гледао тога скромног сеоског трговца, кад зажареним лицем описује како су га једаред близу Вршца хусари обколили и како се он са бајонетом протукао и спасао — неби никад мислио да у том скромном човеку има толико енергије духа. После буне, није он никакве награде и одличија тражио, већ се настани као сеоски трговац у Уздину и стане радити. Које својим дуђаном које житарском радњом, стече повелики иметак. Кад су оно пре неколико година у Панчево и у другим местима банатске крајине житари са тако званим шлусовима страдали, имао је и чика Тоша грдне губитке, али то га није у очајање бацило, већ је он поред своје економије са земљом која му је остала, на ново почео радити. То је оно баш што у животу чика Тоше као образац може служити: да он поред народни ствари није пренебрегавао своје ствари, а поред своји ствари није никад пренебрегнуо ни најмању народну ствар. Па какав је он био усталац у народној ствари! Кад је у почетку уставне ере, Панчево коло водило, само је ваљало поручити чика Тоши и он је знао покренути сва оближња села, да млогобројно дођу на оне конференције у Панчеву које су у оно доба знамените биле. Па кад је био први избор панчевачког посланика, чика Тоша обишао је у цичи зими скоро сва села изборног среза, доводећи граничаре под заставом на избор у Панчево. Кад су панчевачки изборни срез на двоје разцепили и кад су села уздинског среза без водства панчевачког остала, чика Тоша са својим друговима, честитим трговцима, из Томашеваца, Јарковца, Црепаје, Новог села и т. д. знао је организовати народну странку и држати ју у скупу.

Неописане тешкоће што је државна власт при сваком избору уздинског посланика стављала, сјајно је свагда победила народна странка. И последњи избор уздинског посланика био је тим сјајнији што су насиља већа била. Па чика Тоша је при том избору такову ревност развио, да је после избора малаксан кратко време у кревет пао. Чика Тоша је при том избору преко две хиљаде бирачима дао склоништа у својој пространој авлији како би се само избегао сваки додир са многобројним пешацима и коњаницима који су имали заповест да пуцају на бираче при најмањем поводу, који повод је могао бити провоциран да се избор осујети. Том приликом је чика Тоша неколко стотина бирача угостио. Новосађани још се добро опомињу оног живог малог старца, који је лане са многобројном депутацијом уздинског среза у Н. Саду био. Ко је видио лане чика Тошу како се као неки младић лако креће, како је жив и крепак — тај није могао помислити да га за годину дана више бити неће. Па чика Тоша није био врло стар. Прешао је тек шездесет и коју годину, могао је на дику и корист Српства још коју годину поживити. Шта му је било, о том још нисмо извештени. Знамо само толико, да је био отишао у купке у Мехадију и незнајући управо да се отуд у Уздин вратио, добисмо тужну вест о његовој смрти.

У овај мах кад ове редке пишемо, искупила се честита браћа из оближњи села да чика Тоши последњу почаст учине, да пролију сузу над телом честитог Србина. Чика Тоша није имао порода. Ал смо уверени, да ће многа суза канути као да је од рођеног сина, од рођене ћерке.

Чика Тоше нема више. Хоће ли Срби уздинског изборног среза и после смрти чика Тоше знати одржати ону традицију у политичној борби с којом се читаво Српство са тим срезом дичило?

Дао би бог да чика Тоша послужи обрасцем не само у том срезу, већ у читавом Српству. И само ако такове примере подражавамо, даћемо заслужену пошту сени чика Тоше. Лака ти земља честити чика Тошо! а заслужни спомен ти је осигуран међу Србима!

Госпођи Ани удовој **Максимовић**
у
Уздин.

Велештована госпођо!

Ако је могуће да Вам тугу за великим губитком Вашег драгог супруга, нашег незаборављеног чика Тоше, у нечем ублажи саучешће млогих српских срдаца, то примите и од мене израз мог најдубљег саучешћа за покојником који ми је био драг и мио као мало који пријатељ. Шта је он мени био и шта је он за мене радио — то Ви најбоље знате. Нема томе једва година дана како сам у Вашој кући оно одлично гостопримство као посланички кандидат уживао које ће ми увек у памети остати. Жива ми је слика пред очима из оних критичних дана, шта је све наш чика Тоша чинио. Као да му и сад чујем родољубиве уздисаје кад по читаву ноћ заспати није могао бринући се за исход избора. Такав човек као чика Тоша који је тако ватрено свој род љубио, тај неприпада само уском кругу своје породице, тај припада ширем кругу породице читавог једног народа.

Па нека Вас у Вашој тузи та мисао теши, да је жалост за чика Тошом не само жалост Ваша и Ваших сродника већ да је жалост свију Срба камо је његово име продрло, камо је његов родољубиви рад познат био.

И ако смо смртни људи, то има ипак нешто што нас може преживити, а то је она успомена да смо по нашим силама роду служили да смо такову успомену оставили која као образац сваком честитом Србину служити може. А такову успомену је у пуној мери наш незаборављени чика Тоша за собом оставио.

Ви неимадосте порода са чика Тошом, али сматрајте у његовим пријатељима који данас над његовим гробом сузу пролише, и који га тако жарко љубише, сматрајте у њима свој најближи род, а међу њима у првом реду посланика уздинског среза, који изражавајући Вам своје најдубље саучешће моли Вас да га свагда у оном пријатељству задржите којим се са Вашим покојним супругом поносио. Чика Тоша пак свагда ће остати у успомени дични бирача уздинског изборног среза, који заједно са њиховим послаником веле: лака ти земља чика Тошо, вечити ти спомен међу нама, ти си твој народ љубио!

У Новом Саду 28. јунија 1882.

Др. Мих. Полит-Десанчић.

Саборски одбор.

Саборски одбор у Карловцима одпочео је у понедељак 21. јуна своје седнице, а довршио је у суботу.

Пре свега саопштени су одписи министарски и то министра-председника Тисе одпис на представку саб. одбора за сазив сабора. Министар-председник није представку поднео Њ. Величанству из разлога већ старих; нови је, што синод није још до сада изјавио се на некоје закључке саборске, а стари је, што су многи трошкови од пређашњих сабора још неуплаћени. Одпис тај узео је један пододбор, и поднео је предлог, који је у саб. одбору и прихваћен, да се иште и опет сабор, који би се имао 12. (24.) септембра о. г. састати. Опровргнути су разлози одписа; синод ће се сада моћи држати и изјавити о преданим му саборским закључцима. Одпис министра Трефора тиче се новаца, који су уложени у штедионицама; налаже се, да се ти новци дигну, и да се купе државни папири. Закључено је том одзиву одазвати се.

После тога важно је само напоменути још, да су у овом заседању саб. одбора највише времена узели извештаји изасланика саб. одбора о манастирима, о црк. нар. добру Дељ. Ови су извештаји обширни, поучни и представљају верно данашње стање манастира и осталих црквено-народних добара. Одбор је закључио, да се ти извештаји штампају и међу посланицима и аутономне области разделе. Неким настојатељима манастирским изјављује саб. одбор своје признање, што су у управи са манастиром били и савестни и вредни а другима невреднима приопштиће се путем адм. одбора, шта им се замера.

Готовине у фондовима има 400.000 ф., а свега је овога заседања издано зајма само до 35000 фор. Принцип је у овом заседању владао опет, да се на куће у мањим местима, под које је и Бела Црква подпала, зајам не може дати.

Изасланици саб. одбора Ђорђе Бранковић и Васа Ђурђевић известили су о стању интеркалара, у фонд ући ће до 130.000 ф.; из Дељ су изасланици послали већ до сада у готову преко 70.000 фор., а 35.000 ф. имати ће данашњи уживатељ властелинства дељског да плати фондовима концем овога месеца јула за рану и друге ствари, које је од интеркалара купио.

Остали су предмети били нарави чисте администрације.

Рекурза је било више, из Кикинде, Мохача итд.

Ствар Хариш-Маширевићева била је и опет у претресу. Само Маширевић обилазећи саб. одбор обратио се је на министра са једним нацртом завештајног писма, а министар је то послао саб. одбору на мнење и претрес. Одбор се није ни упуштао у претрес Самковог нацрта, него је остао при свом пређашњем закључку, по ком одбор прима од наследника Харишеви путем изравнања своту од 25.000 ф. само тако, ако се остави саб. одбору, да он сам одреди циљ завештању Харишкином.

Тешко је писати о том, како се понаша председник саб. одбора; доста да као председник не зна да најобичнији начин и такт одржи, а већ као поглавици црквеној није му ни једна реч према том узвишеном месту и достојанству удешена.

У седници овој присуствовали су осим епископа Стојковића сви остали чланови.

Политички преглед.

Ми смо већ једном саопштили, како је противјеврејским агитацијама створена у **Угарској ситуација**, која до сад истина још није узела опасан вид, али и пак мора човеку задавати бриге, јер противјеврејски покрет — расте и већ где где избија у отворен — изгред. Тако је пре неки дан било у Тирнови и Папи, особито у овом последњем месту. Не само да су Јевејима проворе лупали и тражили њиховог рабина, да „рукопипателно“ искале на њему срце, но срећом га нису нашли, него светина се бацала камењем и на саме ноћне стражаре, који пођоше, да мир и ред сачувају. То се догодило 23. о. м., па опет сутра дан поновило. То су истина жалосни, али и појави, о којима се даје мислити.

Пре неки дан издао је босански заповедник, ђен. Дален, службено објаву, објављујући, да ће скорим изаћи **грађански поступак за Босну и Херцеговину**, у ком ће начело усменог расправљања са свима последицама изведено бити. Но како „Н. Сл. Преса“ дознаје, поступак тај и пак не ће тако на скоро ступити у живот, као што би човек судио по објави начеоника босанске земаљске владе, објављеној у сарајевском службеном листу. Правосудска анкета у заједничком министарству финансија свршила је истина дотични нацрт закона, али заједнички министар финансија задржао си право, да цео елаборат још прегледа. Како пак он иде крајем јула (рим.) у запоседнуте земље то ће коначна одлука о босанском грађанском поступку бити донета, тек када се министар врати

с пута. Калајн хоће сам лично да проучи, како стоји у Босни правосуђе, — тако бар вели бечки лист. Хоће ли Калајн уочити праву погрешку данашњег правосудства у поседнутим земљама, на име слабу стручну спрему и несавесност у већине тамошњих чиновника, и што је још главније, хоће ли бити момак, да је правим леком извида, то ће се видети.

Парница против Русина.

(Наставак.)

У седници од 22. јуна (4. јула) преслушан је као први сведок универзитетски слушалац Курбас. Овај је као председник академског друштва „Крузок“ познао руског универзитетског професора Ивана Соколова код уредника Маркова. Колико је сведок могао дознати, беше дошао Соколов у Лавов ради знанствених циљи.

Сведок Грабински, правник из Лавова није дошао. С тога се читају његови протоколарни искази из предистраге. И тај је сведок тада потврдио, да Соколов на свом путу по Галицији није испуњавао никакву политичку мисију.

Сведок Јован Литвиновић, гимназијски професор у Станиславу и брат накнадног судије Литвиновића приповеда, како је видео Мирослава Добрјанског у Станиславу у друштву са оптуженим Ничајем. Овај је саопштио сведоку, да га је млађи Добрјански позвао, да га извештава о нихилистанским агитацијама у Галицији, али он је тај позив одбио. Сведок је такође дознао, да је Ничај у след на њега управљеног позива израдио прелаз својим новинама у Русију.

Председник чини сведока пажљивим на неке противуречности у његовим исказима.

Сведок Литвиновић изјаснава се на врло леп начин о карактеру оптуженог Ничаја, који беше врло вредан човек и који се није никад бавио са политиком, на против као економ све и сва радио, да се подигне благостање у русинског народа. То деловање пак није имало никаква знака државе опасне агитације. Ничај је био увек поштен човек, који није никада странпутицом ходио. Он је шта више сбично сваком приликом обилато манифестирао своје династичне осећаје, тако да се једва даде и веровати, да је на један пут постао велеиздајник. — Сведок исказује даље, да такође добро познаје оптуженог Огоновског, с којим је живео у пријатељству и да са чистом савешћу може посведочити, да је Огоновски био увек искрени аустријски патријота.

Председник пита идућег сведока Стефановића, гимназијског професора у Лавову, да ли је лист „Слово“ добијао какву потпору из Русије, на што сведок одговара, да је сумњу о субвенционисању овог русинског листа црпео само из неког извештаја „Москов. Вједомости“. Али није у стању, да што поближе о томе искаже. Он је истина у русинском листу „Сијону“ порицао руско-пријатељске тенденције „Слова“, али сва та полемика није била обрнута против политичне пропаганде, него против тежња на књижевном пољу.

Председник чита за тим споменути чланак „Моск. Вјед“., где се лаваља, да се русински лавовски лист „Слово“ ради незгодних прилика, које владају у Галицији услед пољачког насиља, неће моћи издржавати из сопствених средстава, те је с тога упућен на потпору из Русије.

Сведок Стефановић исказује на питање браниоца дра Искрицког, да Пољаци обично све, па по томе и Пољацима привржене Младорусине, а не само радикалну фракцију „Слова“ сумњиче са русофилским тенденцијама. Па и једномишљеници сведокови су поред својих припознатих Аустрији пријатељских назора окривљени да Русији нагињу.

Лујза Плошчанска, супруга оптуженог Плошчанског, неће да сведочи. (Наставиће се.)

Убиство у манастиру Месићу.

Вршац, 23. јуна. Поводом дописа о ривичком злочину што су штампани у 94 бр. „Заставе,“ као и примедбе уредништва, које вели, да је то случај коме има мало равних у кривичној кроници, нађосмо за добро, да и ми један такав случај изнесемо на јавност, како би се видило, да наш иначе сиромашан народ није баш тако оскудан у онаким „светим оцима,“ какав је онај из Јаска.

Ово о чему ћемо говорити, десило се још пре три месеца, и ми се морамо чудити, да се од „позване“ господе до данас још нико не нађе, ко би ово крвничко дело изнео на јавност. Или они ваљда чувају „свете оце“ од јавности?

По нашем мишљењу треба свако неваљалство, па ма оно од куд долазило, износити на видело, и то баш тим пре, ако оно долази од оне врсте људи, која је у први ред позвана, да моралом светли, јер само тим средством може се спречити ширење људских зала, претпостављајући да богме, да у дотичних изгредника мора бити ма и искрице стида.

Како се о поводу овога злочина нисмо могли с друге стране известити, то ће мо се овде послужити са оним, што смо о том од многобројног света из села Месића слушали.

Манастир Месић лежи поред горе именованог села а за један и по сахата хода од Вршца.

На неколико дана пре овог злочина, сретне се негде нека Месићанка, Марија Преда, са 70-годишњим калуђером Галилејем Атанацковићем. Овај је стаде ту непристојним начином узнемиравати, на што му она попрети, да ће га казати своме мужу, а овај да ће га тужити архимандриту. Калуђер се побоја казне, те мољаше ову да то не чини, а кад му она опет каза, да ће га тужити, он јој нуђаше 5 фор, само да се тога окане. Но ова се не даде ни тим одвратити, него дошавши кући, каже то своме мужу, а овај опет тужи архимандриту, и калуђер би важњем затвором на неколико дана.

Међу тим док је калуђер Галилеј био у „брашнари,“ потужи се манастирска куварка (а зар не би било пристојније вашему чину, свети оци, да место „куварке узмете куваре?) своме „чичисбео-у“, 35-годишњем калуђеру Исидору Мавцуљу, да је оче-Галилеј и њој досађивао. Овај се није дуго размишљао, него у том „љубоморном гњеву“ оде у „брашнару“ к оцу Галилеју, да га, као што веле да он каже, само „прочибука“, али кад му оче-Галилеј хтеде вратити мило за драго, он извади свој нож и толико удараше Галилеја њиме, док овај није испустио душу.

То је било у свету недељу после подне, дакле онога дана, којега је казала вила Краљевићу Марку да се не бије, и то лицем на наше Цвети. Убица је после тога дана све до петка вршио своју дужност, без да је ко и помислио, да је он то дело учинио (а ко би и мислио е ће брат „во христје“ брата и „содруга“ убити), а на Благовести и причешћивао је народ.

Жандари, који су на глас убиства у манастир послати, као и истражни суд, чинили су своје, истраживали су, испитивали су суседе, али све узалуд, убицу не могоше наћи. Тек у петак пође жандарима, који су ту још једнако стражарили, за руком, да убици уђу у траг. Ево како је то било.

Кад је убица то крвничко дело извршио, он у тој истој соби опере крваве руке своје, убрише се и метне убрис убијеноме преко главе, а нож, којим га је избо, поред њега (хотевши тиме ваљда показати, да се онај сам убио) и оде у своју ћелију, где се преобуче, а крваве хаљине, што је са себе скинуо, однесе куварки, да их опере. Али кад је вадио хаљине из ормана, морао их је некако са оним хаљинама, што је са себе свукао, окрвавити, и то је жандарима дало повода, да на њега посумњају. Сад ти они оче-Мавцуља узму пред-а-се и сташе сравњивати његову браду и косу са оном, што су нашли у Галилејевим грчевитим рукама, који је, бранећи се од нападача, овоме извчупао. И гле чуда! Црна брада и коса оче-Мавцуља беше истоветна са оном, што су је у Галилејевим рукама нашли. Сад предузму преметачину по целој кући и нађу код „куварке“ оче-Мавцуљеве крваве хаљине.

Убица је доведен овде у затвор и још није пресуђен.

Да смо ово, што се за калуђера Галилеја каже, од њих двоје-троје чули, ми би сумњали е ће један 70-годишњи старац још помишљати на страст; али то говори тако рећи цело село, ми онда имамо разлога да то верујемо. Но било овако или мало друкчије то је све једно, ствар је, да је калуђер Исидор Мавцуљ убио калуђера Галилеја Атанацковића, а да то он није учинио с тога што је овај очитао више молитава него он, то се зна без да ми кажемо.

Јадни народе! шта ли нећеш још дочекати да видиш од твојих „светах отаца“.

Да сад устане св. Сава, тај с пуним правом названи српски светитељ и просветитељ, онај св. Сава, који је оставио „сјајне дворе“, презрео сјајну али братском крљу попрскану круну, одрекао се свију светских уживања и отишао у пустињу не да тамо у пландовању и дангубици проводи живот свој, па да огрезне у страсти, — него да отуд из светог храма божијег из тог тада јединог огњишта просвете народа свога големим трудом својим са светилом у руци засветли по пространим али тамним земљама српским, да засветли те да упозна братца с братом, да их научи светом науком Христовом да се међусобно љубе и поштују, да им покаже зло и добро и да их научи делати за добро свију и свакога — да тај св. Сава велимо устане па да види данашње стање некадашњих пребивалишта својих, да позна у њима своје последнике, данашње „духовнике“, а да не зна за садашње просветне храмове, да не зна за врле синове народне, који су цео живот свој посветили роду своме — он би од туге на ново у гроб пао.

Србољуб.

Нови Сад, 28. јуна. На тужну вест о смрти Скобељева применити нам је, да смо још у суботу до подне добили из Будапеште брзојав, који нам јавља ту жалост. Но како на брзојаву није било потписа, то се не усудисмо саопштити га.

— Због сутрашњег благ-дана, Петров-дана, идући број нашег листа изаћи ће у петак.

НОВИЈЕ.

— Угарскога грађанског законика део о наследном праву, што га Стев. Телески кодификује, готов је са свим и за кратко време изаћи ће на свет.

— Акциони одбор немачке пучке странке сазвао је на недељу 4. о. м. у Беч скупштину бирача, да се странка уреди.

— Из Цариграда јављају, како је Црна Гора ургирала код Порте, да се што пре реши још не решено црногорско-турско питање о границама.

— Како из Букурешта јављају, више начеоних пријатеља бившег бугарског министра Цанкова ускочили су тамо, да их не би постигла цанковљева судбина, тј. да не би били затворени.

— У седмој седници цариградске конференције, држаној 25. јуна, усвојена је нота, којом се Порта позива, нек у Мисиру зарад реда и одржања status-a quo посредује. Јуче, у понедељак, требана је нота бити предана и Порта формално позвана, да посредује. Док она не одговори на позив, конференција не ће држати седница.

Вештина.

У наклади Таборског и Парша у Будим-Пешти изишле су нове музикалије под насловом: A vőrős sapka. 1.) Felszántottam kertem alatt (Nikolics Sándortól) 2.) Ugyan rózsám. 3.) Sokszor nézek fel az égre. 4.) Galagonya bojtorján. 5.) De nehéz igaz szivet találni (Szentirmay Elemértől). 6.) Ha bemegyek a csárdába (Barna szeretömnek). 7.) Az én kedvem olyan mint a csalfa szellö (Nicolich Sándortól). 8.) Hallja-e kis violám (Révay Arnoldtól). 9.) Jula, jula, heje, huja.) 10.) Lakodalom arany lakodalom. 11.) Szeretni, szeretni (Szentirmay Elemértől). 12.) De fáin (Szentirmay Elemértől). За певање уз пратњу гласовира или само за гласовир удесио Erkel Elek. Цена ф. 1·50.

ТРГОВИНА И ПРОМЕТ.

СТЕВАН КОСТОВИЋ

КОМИСИОНСКА РАДЊА У БУДИМ-ПЕШТИ.

Куп и продаја свију ниже назначени и у ту струку спадајући артикла по умереној провизији и строго солидној послузи.

Извештај од 26. јуна (8. јула) 1882.

Жито из Потисја	76—77 ф. 11.40	ф. 11.60
„ „ „	74—75 „ 11.—	„ 11.20
„ банатско	76—— „ 11.40	„ 11.60
„ „	75—— „ 11.20	„ 11.30
„ „	74—— „ 10.80	„ 11.—
„ бачко	74—— „ 11.—	„ 11.20
„ „	72—73 „ 10.75	„ 11.—
„ влашко	67—71 „ 7.50	„ 8 50
„ „ по каквоћи	74—75 „ —.—	„ —.—
„ српске	—— „ —.—	„ —.—
„ „	—— „ —.—	„ —.—
Узанц-жито за март-април 1883.	— — ф. 10.40	ф. 10.43
„ за септ.-октобар	— — „ 10.07	„ 10.10
Раж мађарска	— — „ 7.—	„ 7.50
„ влашка	— — „ —.—	„ —.—
Јечам за храну	— — „ 5.75	„ 6.25
„ за пиваре	— — „ 7.25	„ 8·—
„ влашки	— — „ —.—	„ —.—
Зоб трг. роба	— — „ 7.—	„ 7.60
„ фина роба	— — „ 7.70	„ 8.—
Узанц-зоб за март-април 1883.	— — „ 6.35	„ 6.40
„ за септ.-октобар	— — „ 6.22	„ 6.24
Проја мађарска	— — „ —.—	„ —.—
„ влашка	— — „ 6.—	„ 6.20
„ влашка за пролеће	— — „ —.—	„ —.—
Кукуруз, готова роба, банатски	— — „ 7.70	„ 7.80
„ „ „ влашки	— — „ —.—	„ —.—
„ за јули-август банатски	— — „ 7.75	„ 7.80
„ за септ.-август банатски	— — „ —.—	„ —.—
Кукуруз за септ.-октобар банатски	— — „ —.—	„ —.—
„ за мај јуни 1883.	— — „ 6.25	„ 6.28
„ за јан. фебр. март, банатски нови	„ —.—	„ —.—
„ за јан. фебр. март, влашки нов	„ —.—	„ —.—
Репица готова роба Kohl	— — „ 13.¾	„ 13.⅞
„ банатска	— — „ 13.25	„ —.—
„ за август-септембар Kohl	— — „ 13.⅞	„ 13.⅝
„ за јули-август банатска	— — „ —.—	„ —.—
Горушица по каквоћи	— — „ 7.25	„ 7.50
Мунар „ „	— — „ —.—	„ —.—
Ланено семе по каквоћи	— — „ 12.—	„ 12.50
Кудељно семе „	— — „ —.—	„ 13.—
Бикељ по каквоћи	— — „ 7.—	„ 7.25
Пасуљ бели нови	— — „ 9.—	„ 9.25
„ „ стари	— — „ 8.—	„ 8.25
„ жути нови	— — „ 8.—	„ 8.25
Погачице од репице	— — „ 5.50	„ 5.75
Погачице од горушице по каквоћи	— — „ 4.50	„ 5.—
Паприка трг. роба	— — „ 17.—	„ 18.—
„ фина роба	— — „ 45.—	„ 48.—
„	— — „ —.—	„ —.—
Мед оцеђен	— — „ 30.50	„ 31.50
„ вошчан	— — „ 27.50	„ 29.—
„ за октобар-новембар оцеђен	— — „ —.—	„ —.—
Восак рожнавски	— — „ 121.—	„ 123.—
„ славонски	— — „ 125.—	„ 127.—
Шљиве српске гот. роба нова у бурадма	„ 13.—	„ 13.75
„ „ „ у џакови	— „ 13.—	„ 13.50
„ „ узанц роба за нов. у бурадма	„ 14.—	„ —.—
„ „ „ у џакови	— „ 13.50	„ —.—
„ босанске гот. роба нова у бурадма	„ —.—	„ —.—
„ „ „ у џакови	— „ 13.—	„ 13.50
„ „ узанц роба за нов. у бур.	„ —.—	„ —.—
„ „ „ у џакови	— „ 13.75	„ 14.—
Пекмез, готова роба, славонски	— — „ 19.—	„ 15.—
„ за септембар-октобар славонски	„ 18.50	„ 19.50
„ „ „ „ банатски	„ —.—	„ —.—
Свињска маст варошка	— — „ 78.—	„ 78.50
„ „ сеоска роба	— — „ —.—	„ —.—
Шпирке прима мађарске	— — „ 17.—	„ 18.—
„ прима 1881 славонске	— — „ 15.—	„ 15.50
„ секунда „ 1881.	— — „ 10.—	„ 11.—
„ прима српске 1879.	— — „ 15.—	„ 15.50
„ прима српске 1881.	— — „ 14.50	„ 15.25
Овчије коже срп. и бос. лаке по 102 ком.	„ 120.—	„ 130.—
„ „ „ „ средње 102 ком.	„ 130.—	„ 140.—
„ „ „ „ „ тешке 102 ком.	„ 144.—	„ 186.—
Јагњеће за табаке 102 ком.	„ 85.—	„ 100.—
„ за ћурчије 102 ком.	„ 90.—	„ 120.—
Козије по каквоћи за 56 кила	— — „ 52.—	„ 56.—
Јареће „ „ мађар. ердељ.	— — „ 135.—	„ 145.—
„ тешке	— — — „ 140.—	„ 154.—
Телеће коже за 56 кила	— — — — „ 124.—	„ 126.—
Шпирит: у бур. од 600—700 лит.	90% „ 33.25	„ —.—
„ „ „ „ 300—400 „	(36 A) „ 33.75	„ —.—

Рана. У готовом житу одржала се лабава тежња минуле недеље, у пркос мали залиха и ове недеље. Доследно, понуда није била велика, али врло журна, то је проузроковало, код устезања купаца, назадак у цени од 60 нов. до једне форинте. Око свршетка ове недеље захтеваше имаоци веће цене, али не нађоше предусретања од стране млина. — Прометуло се око 40.000 м. ц. У прочим струкама хране био је обрт умерен, кукуруз готова роба, са 10 до 15 нов, више. Зоб остала без промене, раж и јечам знатно су јефтинији. Термини претрпили су у почетку недеље знатан назадак у цени.

Стање усева је у опште изврсно и обећава како у квантитативном тако и у квалитативном обзиру најугоднији исход.

Продукти. Од српски шљива за октобар и новембар у бурадима, учињена су два закључка, сваки по 280 м. ц. по ф. 14.— а у врећама један закључак по ф. 13.50 за 56 кила. У босанским шљивама није продаја никаква позната а готова роба је без икаква посла. Пекмез без обрта. Свињска маст скакајући у цени. Шпирке, у течају ове недеље, без продаје прима мађарске држе се на ф. 17.— до ф. 18.— српске по каквоћи на ф. 15.— до ф. 15.50. Коже, што се год довезе, нађу са добрим ценама вољне купце.

Курс бечке берзе 28. јуна (10. јула)

Ц. кр. дукати	5.66
Наполеондори	9.56
Немачке марке	58.75

ОГЛАСИ.

СТЕЧАЈ.

На српској православној основној школи у Бањој Луци, упражњено је место учитеља за 1. и 2. разред и место учитељице за 3. и 4. разред. Годишња плата учитељева износи: 600 фор., а осим тога има слободан стан и огрејев. Плата учитељице износи: 500 ф., а има такође слободан стан и огрејев.

Осим прописаних школских предмета, учитељ је дужан у цркви појати, а учитељица је обвезана ученице својих разреда обучавати у ручним женским радовима.

Потражиоци за та места, нека изволе своје молбенице управити на: „Српску православну црквено-школску општину у Бањој Луци (Босна). Молбеници ваља приложити крштено писмо и школске сведоџбе.

Компетовати могу само Срби и Српкиње православне вере.

Рок стечаја траје до 15 јула по старом.

Из седнице српске православне црквено-школске општине у Бањој Луци, држане дана 13 јуна т. г.

Перовођа 1—3 Председник

Јован Видић. **Спасоје Бабић.**

СТЕЧАЈ.

Овдашње српско певачко друштво отвара стечај на једнога учитеља за певачку школу. Плата је истоме на годину 400 фор. а поред тога изглед је да ће предавањем науке на гласовиру знатне заслуге имати.

У дужност истоме спада недељно 5 часова одрасле певаче, а 5 часова опет школску децу у нотаном певању обучавати, и наравно при богослужењу и забавама које управљајући одбор приредио буде певањем управљати.

Првенство имају они који су на конзерваторији гласбене науке свршили. Они дакле који то место получити желе, нека изволу своје молбе са односним сведочбама на председништво српског певачког друштва у Руми до 13 августа о. г. поднети.

Из седнице српског певачког друштва држане на Иван дан 1882 у Руми.

Тоша Огризовић, тајник. 1—3 **Сима С. Станић,** председник.

СТЕЧАЈ.

На српској вероисповедној девојачкој школи у Фабрици (у предграђиу темишварском) упражњено је место учитељице, на које се овим стечај отвара.

Са звањем тим скопчана је годишња плата у износу од 420 фор., паушал за школ. послужитеља 36 фор., у име писарине пак 8 фор. а. вр.; 6 хвати дрва за школску и учитељицину потребу и слободан стан.

Надтицатељке, које ово место получити желе, нека своје правилно инструјисане молбенице потписаном председнику школ. одбора најдаље до 19. (31.) јула т. г. поднети не пропусте.

Из седнице местног заједничког школ. одбора у Темишвару 31. маја 1882. држане.

Ђура Јеврић, перовођа. 3 - 3 **Петар Ивковић,** председник.

ОГЛАС.

Варошица Ада у својој варошкој дворани 8. (20.) јуна т. г. пре подне у 10. сахати држаћој дражби (лицитација) даје под најам свој велики гостилник са слободним точењем од 1-ог октобра т. г. по рим. на три године.

Услови могу се видити у варошком дому.

У Ади, 25. јуна (7. јула) 1882.

Pasztor György. **Конст. Поповић,** 1—2 бележник.

ГОСТИЈОНА

„КОД ЦРНОГ ОРЛА“

у Митровици

издаје се на једну или више година под најам.

Ближе услове даје властник

1—2 **Спасоје Крстоношић.**

Мануфактурна трговина

СТЕВАНА ПЕТРОВИЋА И СИНА

у Земуну 3—3

потребује једног од млађи спомоћника који је вешт продавац. Ступити може одма. Такође потребује 2 шегрта. Родитељи који би хтели децу своју дати нека се обрате писмено или нека их лично доведу.

ЛЕКАРНИЦА

КАТАРИНЕ ПАВЛОВИЋ

у Ади

потребује једног практиканта, који је свршио бар долњу гимназију. 3—3

Мануфактурна трговина

М. ЈОВАНОВИЋА

у В. Кикинди 3—3

потребује два добра млађа спомоћника који знају српски мађарски и немачки имају првенство.

Одговорни уредник др. Светозар Милетић. **Српска штампарија дра Светозара Милетића.**